

JUSTICIA SOCIAL

ORGAN DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Editorials

La República en té la culpa

Amb el conflicte italo-abissini d'una banda, i amb el robatori del tresor artístic de Pamplona, per l'altra, en aquests temps caniculars, la superficial calma política, la premsa ha trobat dos temes excel·lents.

A nosaltres, si el primer ens apassiona, el segon ens deixa indiferents. Els tresors artístics tancats a Pamplona, per admiració de beaties i turistes anglesats, no ens entusiasmen massa. Un fet divers? Entre la feina dels que han alleugerit l'església de Pamplona i la prosa d'un rebenta-pisos que s'endú la setmanada d'un obrer, més aviat ens enteneix el darrer cas.

Però com que la censura té les seves exigències, no és estrany que dediquem al robatori un mínim d'atenció, encara que només sigui per col·laborar a la tasca policíaca a què venen lliurats altres col·legues. No sabem si quan aquestes paraules arribaran als nostres lectors s'haurà concretat l'autor del fet, ni si serà raïx endins. El que sabem ja des d'ara — i per això ho divulguem gratuïtament, és qui en té la culpa. Llegiu, si no, el que diu «Acción Social Agraria» de Pamplona, que com el seu nom indica no és agrari, ni social, ni d'acció.

En el mes de mayo de 1931 el Cabildo designó dos capitulares para que se encargasen de esconder convenientemente el tesoro sin que del mismo tuviese conocimiento ninguna otra persona; pero vinieron las leyes declarando estos bienes nacionales y obligando a facilitar al público su examen, y ante el peligro de incautación se vio el Cabildo obligado entonces a devolver estos bienes. En otro orden de consideraciones, tampoco es posible olvidar que al suprimir recientemente en los presupuestos del Estado las consignaciones del Culto y Clero, el Cabildo de Pamplona, como los restantes cabildos, quedó positivamente empobrecido al privarse de las 12.000 pesetas anuales que percibía del Estado, y en consecuencia quedó imposibilitado de adoptar medidas extraordinarias de vigilancia que requerían importantes servicios.

De moment, doncs, ja tenim que fou per culpa de les lleis de la República, que el tresor estava sense vigilància, i que si fou robat, fou, per tant, perquè estava en la bona de Déu.

Conten que el suposat autor del fet havia intentat cops semblants en esglésies d'Itàlia, sense resultat. P. En el mes de mayo de 1931 el Cabildo designó dos capitulares para que se encargasen de esconder convenientemente el tesoro sin que del mismo tuviese conocimiento ninguna otra persona; pero vinieron las leyes declarando estos bienes nacionales y obligando a facilitar al público su examen, y ante el peligro de incautación se vio el Cabildo obligado entonces a devolver estos bienes. En otro orden de consideraciones, tampoco es posible olvidar que al suprimir recientemente en los presupuestos del Estado las consignaciones del Culto y Clero, el Cabildo de Pamplona, como los restantes cabildos, quedó positivamente empobrecido al privarse de las 12.000 pesetas anuales que percibía del Estado, y en consecuencia quedó imposibilitado de adoptar medidas extraordinarias de vigilancia que requerían importantes servicios.

Passat per la Censura

Castelar i Lerroux

En el llibre que ha publicat suara Miravittles — la principal finalitat del qual és agnollar-se davant de Companys, picant-se el pit amb la mà dreta i allargant, amb el palmell enlaire, la mà esquerra — hi ha coses, naturalment, interessants. Una d'elles és el postar de rellieu el paral·lel entre el títol paper de Castelar en la primera República i el de Lerroux en la segona.

Castelar parlava amb la mà al cor — que no és igual que amb el cor a la mà —; perseguia els republicans; feia callar la premsa liberal; reposava militars monàrquics — entre aquests, Pavia i Martínez Campos —; retornava diners al clerical; combatia a sang i foc els cantons federalistes; aixamplava, en fi, la base de la República.

Per a completar la informació documentada de Miravittles, direm que per això Gambetta va dir de Castelar:

«O és un traïdor, o és un imbecil.»

Vivim la revolució més prodigiosa que la història ha conegut. Hi ha un vell món que mor i un nou món que neix.

HENRI DE MAN

Entretenimens sense malícia

L'educació a Hongria

En un poblet hongarès s'estaven fent els exàmens, quan de sobte es presenta l'Inspector General. En aquells moments s'estava examinant geografia i l'Inspector General, per tal d'assegurar-se bé de que eren educats els infants, dirigí unes preguntes al deixeble. Tot anava bé, quan, per sorpresa, l'Inspector pregunta, assenyalant els pols damunt l'escrit:

— A veure. A què es deuen aquestes depressions que hi ha en els extrems oposats de l'esfera?

— No, com trobat en flagrant delicta, barboteja:

— No ho sé... Això ja hi era... Li juro que jo no ho he fet...
L'Inspector, sorprès de la resposta, interrogat amb la vista el professor i aquest, amatent, per salvar el deixeble favorit del compromís, afirmà enmig de grans moviments afirmatius:

— El noi diu la veritat. L'esfera ja vingué així i jo sempre l'he vist igual. Escolti: potser el senyor Director sabrà per què ha vingut aixafada...
Furiós l'Inspector, abandonà l'aula a grans passades i anà de dret al despatx del Director i li exposà el que li havia succeït. El Director per arreglar-ho confirmà:

— Si, senyor Director; tant el deixeble com el professor han dit la veritat. L'esfera va venir aixafada i ho recordo bé perquè la vaig rebre personalment. Precisament a conseqüència d'aquesta fet ha donat les esportives ordres perquè no es comprí mai més res a aquell maleit comerçiant jueu...
L'Inspector, desitjant que l'anècdota tingües una ampla difusió, l'explicà a un diputat afic jueu. Quan el diputat explicà el fet al Parlament, fou acompanyat d'una sorollosa riallada.

Només un diputat romania impassible.
No sé de què riu. No hi veig la gràcia... De totes maneres, és un argument, que reforça la meua teoria, de no comprar ni un clau als jueus...

HENRI DE MAN

Per a demà

Tenim a les mans la memòria anual, suara apareguda, de l'Entitat defensora dels interessos... catalans... dita el Fomento del Trabajo Nacional, al qual tant...
Els obrers catalans, i com no podria d'altra manera, puix que són conseqüents amb ells mateixos, insereixen una succlent memòria, deguda segurament al definidor! de l'economia de la U. R. S. S., senyor Gual Villalbí, en la qual l'apolticisme del Foment, perquè sigui prou agrat per les esquerres burgeses, es fa patent amb una diatriba contra aquestes, que ni el mateix Angulo, ho faria tan bé a l'«A B C».

Parla del Monopoli dels Petrolis, tot dient que ha d'acabar-se la compra del petroli rus; diu que cal comprar-lo a qualsevol lloc menys allí; inclús tenen a Rumania, fent tractes en nom de l'Estat el senyor Buxaderes.

Els obrers del ram de construcció i metal·lúrgica tindran un etern agrament al senyor Anguera de Sojo, puix que segons aquests senyors, fou qui arreglà, ipso facto, la jornada de treball a favor dels interessos... catalans... en perjudici de la siderúrgia del Nord i de Llevant; no valdria més, senyors del Foment,

no sabotejar tot el que sigui en benefici de la indústria metal·lúrgica? Entenc que els Jurats Mixtos, únicament, han de dedicar-se a resoldre vagues ja declarades, però no conflictes, sobre hores, jornals, acomiadaments; entenc que primer s'ha d'establir el conflicte i després, anar als Tribunals Industrials; els fem avinent que ja comencem a ésser majors d'edat; això per als de l'acció directa.

Ni el Parlament Català és lliure de la inefectiva, però no cal que sigui agriat per la solució del conflicte de les Companyies d'Aigua, Gas i Electricitat; és viu que quan conculca el seu mandat, nosaltres, per a veure si no tenim res que dir-hi.

Però el summum de la generositat arriba a grans inverosímils a la pàgina 102, de la qual n'extraiem el següent, referent-se al mateix Foment:

«Se ha desvelado siempre por el bienestar de los obreros y a que de sus iniciativas y excitaciones de sus Juntas han salido las leyes sociales que nos rigen en la actualidad.»

Al company Comorera l'esmentem amb motiu de l'ordre sobre la contrastació dels metalls preciosos, amb una punta de verí, i sobre la qüestió dels blats, no caldrà parlar-ne, perquè està sobre la taula i en això preferim més la veu de la nostra pagesia que no la del Foment perquè la creiem més autoritzada; si no tenen res que dir-hi.

Però el summum de la generositat arriba a grans inverosímils a la pàgina 102, de la qual n'extraiem el següent, referent-se al mateix Foment:

«Se ha desvelado siempre por el bienestar de los obreros y a que de sus iniciativas y excitaciones de sus Juntas han salido las leyes sociales que nos rigen en la actualidad.»

Les masses obreseres esperen el Partit Socialista de Catalunya

La necessitat d'un gran partit socialista a Catalunya és sentida per les masses proletàries del país. Això ho observa tothom qui viu el moviment obrer de Catalunya, amb els seus neguits, les seves lluites i les seves reaccions.

Les grans votacions aconseguïdes en diverses eleccions per partits burgesos que s'atribuïen, en matèria social, propòsits que ultrapassaven el contingut d'un programa liberal, per avançar que sigui, cal interpretar-les com una manifestació viva i eloqüent dels anhels sentits pel proletariat de formar un partit obrer gran i fort que dugui a la lluita les seves ambicions.

Les masses obreseres, ací, no s'han enquadrat en cap partit obrer, és cert. No ho han fet per això que s'ha dit tantes vegades; perquè la multiplicitat dels partits obrers ha creat un estat confusoriari. La lluita a ferissada entre els petits i diversos partits obrers catalans ha donat com a resultat que les masses treballadores se'ls miresin tots amb simpatia, es condolguessin de les seves lluites, però no s'allistessin en cap d'ells.

Ha estat reconegut per tots els propagandistes dels diversos partits obrers de Catalunya que no hi ha entre ells uns i les altres diferències fonamentals que justifiquin la diversitat de partits. Això ha estat reconegut reiteradament. I del reconeixement d'aquesta realitat s'ha derivat una situació que fa cada dia més factible la unió total de les organitzacions de Catalunya.

Aquesta unió és una necessitat sentida pel proletariat de la ciutat, Evidentment. Ací, l'organització resultant de la unió només hauria de fer que endegar i aprofitar la força viva i manifesta que constitueixen les masses obreseres.

El proletariat del camp i de la costa sent també aquella necessitat. No demostren les preguntes repetides al Comitè Executiu i a la redacció de JUSTICIA SOCIAL sobre la fusió de la Unió Socialista de Catalunya amb el Partit Català Proletari. Els companys del camp i de la costa segueixen amb interès la marxa de

els negocis per a la nostra unió amb els companys del Partit Català Proletari. I s'entusiasmen en pensar que la fusió serà aviat una realitat.

Els pagesos recorden que sempre han estat víctimes dels partits de magogs que només s'han recordat d'ells quan els han necessitat i quan han procurat atraure's a base de la satisfacció de petites necessitats locals, però mai amb la confecció d'una legislació que els alliberés de l'esclavatge econòmic a què pràcticament estan sotmesos.

Els pescadors recorden que s'ha fet molta literatura i molta pintura a base d'ells, però que la seva vida és dura i té problemes que no es satisfic amb pintures. Els pescadors s'han vist sempre abandonats i esperen el gran partit socialista de Catalunya que resolgui els seus conflictes.

Al camp i a la costa el partit socialista de Catalunya haurà de fer, en algunes zones, una tasca d'educació política que ja està feta entre

els obrers de la ciutat. Hi ha pàgines i pàgines que tenen consciència perfecta de la seva situació i aquests que marquen els seus desitjos que es formi un gran partit que encara nuclis lladros del camp i de la mar, l'esperit d'insubmissió, desenvolupat per la misèria i la injustícia, però necessitant una orientació política i una unitat entre els socialistes i socialitzants escampats per Catalunya. Cap partit pot reeixir si no té una unitat política i una política que només un partit pot tenir un gran partit com el de Catalunya que esperen socialista de Catalunya, les masses del país, a la ciutat, al camp i a la costa.

VI ENÇ RIERA

Els delegats dels gestors

Copiem dels diaris d'abans d'ahir: «Isabel Tobal, que vivia al carrer de l'Arc del Teatre, presentat al jutjat de guàrdia una denúncia contra el delegat de barra d'aquella demarcació, el qual es nega a facilitar-li uns certificats de barra conduïda si no li dona una pesseta per cadascun d'ells.

El jutge admé la denúncia i s'ha incoat el sumari corresponent pel delicte d'estafa.»

Indult per als condemnats a mort pels successos del poble de Turón

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Emili Herman

veterà de la Primera Internacional ha mort

Els socialistes belgues han sofert una pèrdua important. Emili Herman, veterà de la primera Internacional, avi del P. O. B., ha mort a noranta anys.

La mort d'Herman ha produït una emoció viva a Bèlgica. Milers de treballadors, en conèixer la notícia, s'han sentit trasbalsats. Herman, mort! Semblava impossible. Més vell que la Internacional, tothom s'havia acostumat a veure en ell el company que mai no falla, encarregat d'instruir i d'encoratjar les generacions que pujaven darrera seu.

La premsa burgesa ha saludat respectuosament, des de les pàgines que serveixen per a combatre violentament els socialistes, la figura que ha desaparegut.

Que la vida d'activitat, de consciència i d'honestat d'Emili Herman serveixi d'exemple per als que queden.

VI ENÇ RIERA

DEL LLIBRE L'AVI DE JOAN COMORERA

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

Un dels fragments de publicacions fetes per l'«A B C» quadrats.

Són dues dels dies citats llur organització socials en pugna

ments més reeixits del llibre del company Comorera que la narració de la lluita entre dos pobles veïns personificats: la ciutat dels caps-rondons i la ciutat dels caps-quadrats.

Les dues ciutats són iguals; la vida en elles és la mateixa; idèntica és social; pobres i rics, privilegiats i desvalguts, classes com a tot arreu. El Govern hi és organitzat sota un mateix patró.

¿Què ens expliquen a nosaltres de llur pàtria?

ELS TREBALLADORS NO VOLEM LA GUERRA

Europa ha pudor de pólvora. La conclusió tràgica de tot feixisme, la guerra, Itàlia ha tingut l'audàcia de posar-la damunt la taula internacional amb tota cruïra i si la S. de N. no té el valor de fer-li complir el seu estatut sola pena de considerar-la com una nació agressiva, la guerra se'n presenta com un fet inevitable.

A Espanya els patriotes professionals, els de Cuba i Filipines, els que ara destruirien la República, els que no han donat cap dia de glòria a la seva pàtria, també volen guerra i ja toquen llurs clarins enrogallats, perquè el poble espanyol es senti interessat en el carnatge que es veu arribar.

Són els de sempre, ja els coneixem prou, polítics de mentalitat feudal d'un nacionalisme desfermat i estomacal, grans industrials d'ofecte educat a les grans comandas s'ingonens, financers impermeables a les dolors humanes i sols sensibles al dring del metall precios.

Són els mateixos de l'antimarxisme, de l'anticatalanisme, els que en nom de la unitat de la pàtria l'han reduïda, i més la reduïrien si atemem els seus clams i gesticulacions.

Si les circumstàncies ho permetessin quantes coses podríem dir de la pitutança espectacular d'aquests herois que pretencen ésser el centre de l'univers i no són res més que una cosa buida i irresponsable de la qual ningú no fa cas.

Sols el proletariat organitzat en el moviment socialista pot acabar amb les guerres i amb tota aquesta fauna que pretén jugar amb els homes i amb els pobles per mantenir llurs privilegis i donar-los aspectes de permanència. Sols el reconeixement sincer del dret dels pobles a ordenar la seva vida interna d'acord amb la voluntat única dels seus ciutadans acabarà amb la història sarcàstica que els pobles superiors tenen dret a civilitzar els pobles inferiors.

Per als treballadors i per tots aquells que siguin respectuosos amb la dignitat humana, avui Etiòpia no és un poble més bàrbar que Itàlia ni Líbia més que Alemanya.

El règim capitalista avui no pot servir de vehicle civilitzador. El concepte explotació implica llibertat i progrés; amb canons sols hi ha explotació i misèria; no hi ha altres pobles civilitzats que aquells que renuncien a les guerres de conquesta i procuren viure amb fraternal solidaritat amb els altres.

Pensar d'altra manera és plantejar-se problemes impregnats de substància burgesa que no poden tenir solució; quan els valents que avui volen conquistar els pobles d'Àfrica es trobin que els territoris que en diuen colonitzats van esdevenint insuficients a les seves necessitats internes intentaran sotmetre pobles de la mateixa Europa. És la cadena sense fi de tots els problemes que té plantejats el règim capitalista. Són les seves pròpies contradiccions que s'obstina a desconèixer en profit solament d'un nucli de magnats del diner que per mantenir-se en el seu lloc posen en joc un seguit de mercenaris de totes les disciplines i totes les vocacions.

Però el poble no vol la guerra. No té per què voler la guerra. Callin doncs aquestes sirenes borbegues i si volen guerejar tenen el camí prou expedit. No intentin atabalar-nos amb els seus crits volent-nos convèncer dels deures que tenim envers la pàtria.

En pocs dies que ens llencem al nostre el qualificatiu d'antipàtria. Què ens expliquen a nosaltres de llur pàtria? Que la deïnsin aquells que tenen patrimoni!

J. FRONJOSA

Socialisme camí de pau

El meu darrer article sobre la guerra, el Socialisme i les dones, m'ha valgut de part d'unes bones amigues, d'ample esperit liberal i catalanistes per damunt de tot, una rèplica veuement que no em puc estar de comentar.

El teu darrer article és senzillament sectari o demagògic, és estrany de tu, que vols fugir de sectarismes i demagògia. No ens expliquem aquesta fe teva en el Socialisme com a únic factor per a acabar amb les guerres. Se'n fa difícil comprendre com pots creure-hi tant fermament quan tota la història del Socialisme no és més que una defeció a l'ideal de la seva doctrina. Cada vegada que els fets, les circumstàncies han dut els homes socialistes a la pedra de toc de la realitat, cada vegada, indefectiblement, han fallit. Es va sentir, per ventura, alguna de les veus que havien format la I Internacional oposar-se a la guerra del 70? Al contrari, alguns dels que l'havien forant adoptat una actitud pro o contra Alemanya molt lluny del pacifisme. La